

Historia pölisee Vaasassa

Kun pöly laskeutuu työmaalla, kuoriutuu kuran ja koksen alta esiin 160-vuotias arvotalo. – Eihän tällaisiin töihin monta kertaa elämässä pääse, Vaasan hallintotalon korjaajat tuumaavat.

Vaasan hallintotalon tarjoama haaste sopii kirvesmies Lasse Smedlundille ja vastaava mestari Kari Antilalle. Yllätykset tekevät hommasta mielenkiintoisen.

KIRVESMIES Lasse Smedlund esittelee Vaasan hallintotalon yllätyksiä.

– Kellarissa oli paljon enemmän kiveä kuin kuviteltiin. Ja kun välikatosta otettiin alas koksista tehdyt eristeet, huomattiin osan hirsistä lahonneen. Ullakolla yläpohjarakenteet taas olivat kestäneet yllättävän hyvin, Smedlund kertoo.

Smedlund myöntää, että häneltä pääsi huokaus, kun hän sai keväällä tiedon hallintotalon työmaalle lähtemisestä. Mutta heti seuraava ajatus oli, että tässähän riittää mielenkiintoista työtä pitkäksi aikaa.

– Talolla on ikää niin paljon, että historiaa piisaa. On löydetty tuohisia vesieristeitä, unohtuneita tiililadontoja ja piiloon peitetyt apteekin kiviportaavat. Jopa apteekin vanha pullo eristeistä. Sitä ei ole uskallettu vielä avata, Smedlund nauraa.

Talo rakennettiin vuonna 1858 apteekari **Lindbäckin** asunnoksi ja apteekiksi. Vuoden 1929 laajennuksen jälkeen siitä tuli Vaasan keskeinen hallintorakennus. Nykyään valtuusto ja kaupunginhallitus pitävät siellä kokouksensa.

Pieni ja tehokas porukka asialla

Peab Oy vastaa kokonaisurakoitsijana Vaasan hallintotalon peruskorjauksesta. Homma on Smedlundin mukaan hyvin hallussa.

– Työkaluja voisi tosin olla joka kerroksessa vähän enemmän, mutta kapasiteettia ja tietotaitoa riittää. Tekijät ovat ammattilaisia ja nopeita, Smedlund kehuu porukkaa.

Hän miettii, kuinka suuri timpurien, muurarien ja kivimiesten joukkio tarvittiin aikoinaan taloa pystyttämään. Nyt Peabin oma ryhmä on kahdentoista työmiehen kokoinen. Plus aliorakoitsijat päälle.

Kirvesmies Smedlund käyttää kirvestä vain klapimetsässä. Hänen tärkein työkalunsa rakentajana on lasermitta.

– Minähän olen tällainen työmaan heittopussi, jonka voi laittaa sijaiskärsijäksi joka paikkaan. Kohta lähden valuhommiin, Smedlund sanoo ja vilkuilee, joko betoniatu on tulossa.

Peruskorjaustyömaalla täytyy olla valmis mihin vain, odottamaankin. Välillä homma venyy, siirtyy tai muuttuu, kun tulee yllätyksiä.

Lasse Smedlund on myös työmaansa työsuojeluvaltuutettu. Ainoa työtaturma on sattunut hänelle itselleen. Lasse astui vahingossa pehmeän villan päälle, mistä seurasi nilkan nyrjähdys ja 4 päivää sairauslomaa.

– Kaiteet tehdään niin nopeasti kuin suinkin, koska putoamisen vaara on suurin. Myös haitta-aineet on poistettu pikimmiten ammattilaisten toimesta, Smedlund sanoo.

Muutoksiin täytyy reagoida

Vaasan hallintotalon työmaa on kiivaimillaan urakan puolivälin lähestyessä. Työssä paiskii kaikkiaan nelisenkymmentä tekijää.

– Toisessa päässä tehdään viimeisiä purkuja ja toisessa päässä maalataan. On pinnoitusta ja valuja, paljon käsityötä, Peab Oy:n vastaava mestari **Kari Antila** kertoo.

Antila on päässyt ennenkin korjaamaan vaasalaisia arvorakennuksia, mutta hallintotalon peruskorjauksista hän pitää kaikkien haastavimpana. →

Vaasan hallintotalon peruskorjaus

- Vanhin osa vuodelta 1858, laajennus 1929
- Alkuperäinen suunnittelija C. A. Setterberg
- Bruttoala 4 710 m², rakennustilavuus 17 300 m³
- Taloon tulee työtilat noin 90 työntekijälle
- Korjausaika huhtikuusta 2019 loppuvuoteen 2020
- Budjetti 9,8 miljoonaa euroa
- Rakennuttaja Vaasan kaupungin talotoimi
- Pääsuunnittelu Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy
- Rakennesuunnittelu Contria Oy
- LVIA-suunnittelu Granlund Pohjanmaa Oy
- Sähkösuunnittelu Sweco Oy
- Kokonaisurakoitsija Peab Oy

Lasermitta on Lasse Smedlundin tärkein työkalu.

Suunnitelmat ovat tekemisen lähtökohta, mutta vanhassa talossa täytyy olla valmis joustamaan sen mukaan, mitä tulee vastaan.

Vaasan kaupunginvaltuusto tekee jatkossa päätöksensä uuden tekniikan avulla korjatun katon alla.

"Meitä on tosi hyvä ryhmä tässä tekemässä. Herjaa heitetään, mutta ilman sitä homma olisi jäykempää."

– Erikoisia ratkaisuja ja rakenteita on niin paljon.

Se tiedettiin, että kellarissa on kosteutta, mutta louhittavan kiven ja haitta-ainesten määrä yllättivät.

Koska keskustan vanhassa kivitallossa ei voi edetä räjäyttämällä, käytettiin työläämpää kiilavasaraa. Kaikkein hankalinta on nykyaikaisen talotekniikan upotus vanhoihin rakenteisiin.

– Sähkö ja putket vielä hoituvat, mutta koneellinen sisä- ja tuloilmanvaihto ei mahdunutkaan vanhoihin hormeihin, niin kuin oli kaavailtu, Antila kertoo.

Ilmanvaihtoa oli pakko viedä uusiin paikkoihin ja koteloida hormien ulkopuolelle.

Alkuperäisiä ikkunoita ei ollut jäljellä kuin muutama, mutta ne kunnostetaan ja säilytetään. Muut tehdään uusiksi. Yhdestä paikasta löydettiin alkuperäistä lankkulattiaa, joka otettiin talteen ja hyödynnetään jossain.

– Pitää olla koko ajan hereillä suunnittelun kanssa, käydä läpi asioita ennakolta ja reagoida muutoksiin, Antila sanoo.

Lisää haastetta tuo ahdas tontti aivan Vaasan keskustassa, Kirkkopuistikon vieressä, koulun ja vesitornin välissä. Työmaaparakit ovat kahdessa kerroksessa pienellä sisäpihalla. Isommat autot eivät edes mahdu

sinne. Tavaraa on lastattu välillä kadulla aamukuudelta.

Haasteita ja vaikeuksia riittää, mutta niihin suhtaudutaan positiivisella mielellä.

– Eihän tällaisiin töihin montaa kertaa elämässä pääse, Antila sanoo.

Paljon päivitetään ja paljon säästetään

Vaasan hallintotalo on kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus, johon tehtiin rakennushistoriallinen selvitys jo ennen korjausta.

– Tämä ei kuitenkaan ole restaurointityömaa, vaan peruskorjaustyömaa, jossa on säilytettäviä osia. Yllättävän paljon on silti tullut muutoksia. Mutta korjaustyössä on luonnollista, että suunnitelmia viilataan välillä, Pohjanmaan maakuntamuseon rakennustutkija **Outi Orhanen** sanoo.

Myös museon silmin katsoen kellarissa tuli paljon muutoksia. Koko rakennuksessa päivitetään paljon, mutta paljon myös säästetään.

– Esimerkiksi isoimmat porrashuoneet ovat säilyneet hyvin. Sen sijaan pienin porrashuone katoaa hissien tieltä. Mutta on muutostöitä tehty myös aikaisemman historian aikana, Orhanen sanoo viitaten edelliseen peruskorjaukseen vuonna 1972

NUMEROT

161

Näin monta vuotta on siitä, kun Vaasan hallintotalo aloitti elämänsä apteekkinä ja apteekkarin asuntona.

90

Hallintotaloa korjataan työtilaksi näin monelle Vaasan kaupungin toimihenkilölle.

1

Työmaalla on sattunut yksi työtapaturma, työsuojeluvaltutetun nilkan nyrjähdys.

Seuraava tehtävä on toisen kerroksen valu. Vuonna 2012 rakennetun invanostimen tilalle rakennetaan rappuset.

Yllätyksiä tulee, mutta niistä selvittään

Vaasan rakennuttajapäällikkö **Kukka Potka** toteaa, että merkittävän talon korjaamiselle oli jo korkea aika.

– Peruskorjauksen jälkeen talo muistuttaa entistä selkeämmin historiasta. Esi-merkiksi aiempien muutostöiden paneeliverhouksia ja kevyitä väliseiniä poistetaan, Potka kertoo.

Eniten päivittämistä vaati talotekniikka, joka uusitaan kokonaan. Julkisivussa uusitaan pääosa ikkunoista, mutta muuten julkisivu ei muutu.

Sekä budjetti että aikataulu ovat pitäneet, kun korjaus lähestyy puoliväliä. Yllätyksiä on odotetusti tullut, mutta Potka luottaa siihen, että niistä selvittään jatkossakin, kiitos kokeneiden korjaajien.

Lasse Smedlund lupaa, että työt eivät jää tekijöistä kiinni.

– Meitä on tosi hyvä ryhmä tekemässä. Herjaa heitetään koko ajan, mutta ilman sitä homma olisi jäykempää.

Smedlund aloittaa aina aamunsa toivottamalla hyvää huomenta.

– Joku voi vastata sanomalla, että mitä helvetin hyvää tässä aamussa on. Mutta minulla ei ole ikinä ollut ongelmaa viihtyä töissä. Vaikea on edes ajatella mitä tekisin, jos en rakentaisi, Smedlund sanoo. ¶

YHDISTÄMME.

Rakennusliiton työväilytys on jäsenetusi. Kyseessä on helppo digitaalinen alusta, jolla työnhakijat ja työpaikat kohtaavat.

Työpaikkaa järjestelmästä voivat hakea liiton jäsenet, ja työpaikkailmoituksia jättää alan yritykset. Välitämme myös koulutussopimus- ja oppisopimuspaikkoja.

Tee järjestelmään oma työnhakijaprofiili ja hae töitä! Voit lisäksi tehdä paikkavahdin, joka ilmoittaa sinulle sopivista avoimista työpaikoista. Käyttö tapahtuu tietokoneella e-Asiointin kautta, ja älypuhelimella helposti mobiilijäsenkortin kautta.

urapalvelut.rakennusliitto.fi

► **Lisätietoja:** Asiakaspalvelu ja tuki, ma-pe 9-15, p. 020 690 231, tuki@rakennusliitto.fi

Rakennusliitto
BYGGNADSFÖRBUNDET